

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Inleiding

In dit handboek is opgenomen het pedagogische beleidsplan kinderdagverblijven. Een uitgewerkt pedagogisch werkplan zal op de betreffende locatie aanwezig zijn.

- De leidinggevenden van de kinderdagverblijven zorgen ervoor dat de managers en de directeur een exemplaar van het op de locatie gerichte werkplan in hun bezit krijgen.
- De pedagogische werkplannen worden opgenomen in een losbladig systeem, zodat bijstelling van de plannen op elk moment mogelijk en duidelijk is.

In dit pedagogisch beleidsplan komt in hoofdstuk 1 de visie op het kinderdagverblijf, op het kind, op de rol van pedagogisch medewerkers, evenals de visie op signaleren en preventief handelen en de positie en de rol van de ouders. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 de inrichting van de ruimtes beschreven. In hoofdstuk 3 wordt aandacht besteed aan diverse facetten die te maken hebben met de organisatie. Het plan besluit in hoofdstuk 4 met het pedagogisch werkplan.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Hoofdstuk 1

1.1 Visie op het kinderdagverblijf

De kinderdagverblijven van Kinderopvang Compagnie bieden hele dagopvang aan baby's van 8 weken tot kinderen van 4 jaar. De opvang is dagelijks van 8.00-18.00 uur.

Op alle vestigingen is *verlengde opvang* mogelijk van 7.30-8.00 uur en van 18.00-18.30 uur.

In het kinderdagverblijf staat het kind en respect hebben voor kinderen centraal. Er heerst een pedagogisch klimaat, waarin ruimte voor groepsopvoeding en voor individuele ontplooiing van kinderen aanwezig is.

Buiten de dagelijkse verzorging van kinderen, biedt de omgeving een stimulans aan kinderen om zich zowel lichamelijk, sociaal-emotioneel, creatief, taalvaardig en verstandelijk te ontwikkelen. Maar ook biedt het een klimaat waar kinderen zich bewust worden van maatschappelijke gangbare normen en waarden, waarbij de eigenheid van ieders (culturele) achtergrond gerespecteerd wordt, zolang dit niet in strijd is met de uitgangspunten van het pedagogisch beleid.

Veiligheid en vertrouwen zijn basisbegrippen waar het de opvang betreft net als samenwerking met ouders, waardoor afstemming over de opvoeding van de kinderen optimaal kan plaatsvinden.

In de kinderdagverblijven komt men kinderen en personeelsleden uit diverse culturen tegen. Onze samenleving verandert steeds meer in een multiculturele samenleving en de kinderopvang is hier een weerspiegeling van.

Omdat kinderen, ouders en medewerkers uit allerlei culturen zich thuis moeten kunnen voelen in de kinderdagverblijven, moet een ieder zich (deels) kunnen herkennen in de uitstraling en inrichting van het kinderdagverblijf en in het aanbod van spel- en activiteiten.

Op de kinderdagverblijven wordt hier bewust mee omgegaan.

Om de kinderen van meer dan één ruimte gebruik te kunnen laten maken, wordt er op de locaties een zogenaamd open-deuren-beleid gevoerd. Dat betekent dat er in de praktijk gebruik kan worden gemaakt van meer ruimtes dan alleen de eigen groepsruimte, en door kinderen van meerdere groepen tegelijk. Dit gebeurt altijd onder begeleiding van de groepsleidsters.

1.2 Visie op de rol van pedagogisch medewerkers

Het tot uiting laten komen van de hierboven beschreven visie vraagt vaardigheden en kwaliteiten van de betrokken volwassenen.

Wat vraagt dit van pedagogisch medewerkers?

Pedagogisch medewerkers spelen een belangrijke rol bij de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen. Zij bieden als volwassenen de mogelijkheden en uitdagingen aan kinderen om zich in meer of mindere mate te ontplooiën en hun eigen weg te zoeken in de samenleving en in het kinderdagverblijf. Zij zijn ook degenen die de veiligheid bewaken en zorgen voor een prettige sfeer in de groep.

Pedagogisch medewerkers zullen door middel van overleg met de ouders zorgen voor een op elkaar afgestemde pedagogische aanpak. Zij zullen in overleg met collega's de signalen van individuele kinderen of vanuit de groep bespreken en waar nodig de pedagogische aanpak aanpassen of bijstellen om bovenstaande visie te bereiken.

Dit vraagt een professionele houding van alle medewerkers, maar in hoge mate van pedagogisch medewerkers. Dat betekent dat naast de verzorging en begeleiding van de kinderen, plezier maken met kinderen, enthousiast en vernieuwend zijn, plezier in het werk hebben en dit uitstralen, voorwaarden zijn.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Ten aanzien van kinderen betekent dit, dat:

- pedagogisch medewerkers zich bewust zijn van hun **voorbeeldfunctie** en handelen hier naar. Kinderen imiteren volwassenen waar zij mee omgaan op allerlei gebied.

Een pedagogisch medewerker gaat in aanwezigheid van een paar kinderen op een stoel staan om snel een slinger op te hangen omdat iemand jarig is. Later in de ochtend, nadat de kinderen getekend hebben, klimt Sophia eveneens op een stoel om haar tekening aan de wand te hangen. De stoel begint te wiebelen en Sophia valt er bijna vanaf. De afspraak met de kinderen was om niet op tafels en stoelen te staan.

- pedagogisch medewerkers zich bewust zijn van de eigen **normen en waarden**. Zij staan open voor normen en waarden van anderen en van andere culturen en zij zijn zich bewust van de normen en waarden die Kinderopvang Compagnie uitdraagt. Dit uit zich in het tonen van een nieuwsgierigheid waar de andere aanpak vandaan komt en het in gesprek gaan hierover met collega's en ouders. Hiermee zal ook het begrip voor functioneren van individuele kinderen vergroot worden. De normen en waarden van Kinderopvang Compagnie worden mede hierdoor gevormd.

Samira van elf maanden is, alhoewel ze pas geslapen heeft, erg onrustig en huilerig. Ze wil niet spelen en vindt geen afleiding in het kijken naar de andere kinderen. Ze laat zich ook niet door de leidster troosten maar wijst met haar hand naar de hoek waar haar speen ligt. De leidster is zelf geen voorstandster van het geven van een speen overdag, maar ze weet van de ouders dat Samira verknocht is aan haar speen. De ouders hebben er geen moeite mee als ze deze gedurende de dag krijgt. Ze pakt de speen en geeft deze aan Samira. Als Samira gekalmeerd is en weer plezier heeft in het spelen, laat ze de speen vallen. De leidster pakt hem op en ruimt hem weg.

- pedagogisch medewerkers creëren de basis voor **veiligheid en vertrouwen** in het kinderdagverblijf en in de groepen en zorgen voor een uitdagende binnen- en buitenruimte.
- pedagogisch medewerkers benaderen kinderen op een positieve manier, bouwen een goede band met hen op en zijn consequent in hun handelen. Zij werken op een opbouwende wijze met elkaar als groepsleiding en met ouders samen.
- pedagogisch medewerkers richten de ruimte in en bieden een activiteiten- en spelaanbod aan dat is afgestemd op de leeftijd en de ontwikkeling van de (individuele) kinderen.

De dagindeling is voor de kinderen duidelijk, de aanwezige leidsters zijn (zoveel mogelijk) bekend, er zijn duidelijke (groeps)afspraken en er zijn rituelen op speciale momenten.

Kinderen mogen dingen uitproberen, maar leidsters bewaken hierbij altijd de grenzen en stimuleren waar mogelijk.

De pedagogisch medewerker geeft Lud een compliment: "wat goed dat je mij geholpen hebt met tafeldekken, met z'n tweeën zijn we snel klaar".

's Middags wordt er geknutseld. Pim, van tweeënehalf, pakt een schaarje en probeert in het papier te knippen. Ze gaat erbij zitten, laat hem zijn gang gaan, maar houdt het wel in de gaten.

- pedagogisch medewerkers zorgen voor de dagelijkse verzorging van kinderen en hebben **kennis van verzorging, voeding en hygiëne**.

Bij de lichamelijke verzorging van baby's volgen leidsters zoveel mogelijk het dagschema van het individuele kind in overleg met de ouders. De oudere kinderen volgen het groepsschema van het kinderdagverblijf. Leidsters reageren in hun handelen zoveel mogelijk op wat de kinderen zelf aangeven.

Over het wel of niet slapen gaan van de kinderen treden de leidsters in overleg met de ouders, omdat het slaapgedrag per kind erg kan variëren of veranderen.

pedagogisch medewerkers laten kinderen altijd de handen wassen voor het eten en na het naar het toilet gaan. Zodra dit mogelijk is besteedt de leidster aandacht aan het tandenpoetsen met de kinderen.

KINDEROPVANG COMPAGNIE

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Zodra een kind interesse toont in een potje of wc stimuleert de groepsleidsters dit spelenderwijs. Zij doen dit in overleg met de ouders zodat er afstemming met thuis plaatsvindt. Een kind wordt nooit gedwongen op een potje of wc te gaan zitten.

pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de voeding gezond is en altijd op een hygiënische manier opgediend wordt. Er wordt rekening gehouden met diëten of voedingsmiddelen die vanuit een levensovertuiging juist niet of wel gegeten mogen worden.

pedagogisch medewerkers overleggen met ouders dat bij traktaties de voorkeur naar een gezonde traktatie uitgaat. Bij uitzondering zal hier op het kinderdagverblijf op speciale momenten van afgeweken worden.

Michael van tien weken is aan het wennen in de babygroep. Michael heeft al een redelijk vast slaapritme volgens zijn ouders, maar alle nieuwe indrukken die op hem afkomen maken hem wat onrustig. Om hem goed in de gaten te kunnen houden en snel op hem te kunnen reageren, leggen de leidsters hem te slapen in de box. Als hij wat ouder en rustiger is en de leidsters hem wat beter kennen, gaat Michael bij de andere kinderen in de slaapkamer slapen.

- pedagogisch medewerkers **leven zich in in de belevingswereld van het kind en hebben kennis van de ontwikkelingsfasen** waarin kinderen zich bevinden. Leidsters hebben een **signalerende** functie. Leidsters stellen zich regelmatig de vraag: "wat betekent hetgeen ik ga doen voor dit kind of deze groep kinderen"? En "voelen de (individuele) kinderen zich goed bij de manier waarop we ons dagelijkse werk doen"?

pedagogisch medewerkers noteren dagelijks de bevindingen van de dag en van de kinderen in een overdrachtsmap. Ze houden regelmatig besprekingen over het kind met de groepscollega's en leidinggevende(n), waarbij ze stilstaan bij het functioneren en het welbevinden van (individuele) kinderen. Eenmaal per jaar zal elk kind als voorbereiding op het jaarlijkse gesprek met de ouders door de groepsleidsters gericht geobserveerd worden. Minimaal eenmaal per jaar zal de leidinggevende in de groep gericht het welbevinden van kinderen observeren en dit bespreekbaar maken bij de pedagogisch medewerkers en de manager. Van alle besprekingen en observaties wordt een schriftelijk verslag gemaakt, zodat ontwikkelingen gevolgd kunnen worden.

In een van de peutergroepen heerst al langere tijd een onrustige sfeer. Er wordt veel gerend en de kinderen rennen van het ene speelgoed naar het andere. Niets wordt echt afgemaakt. De groepsleidsters merken dat ze de laatste tijd veel meer voor 'politie-agent' moeten spelen, de kinderen geen plezier hebben in de activiteiten die bedacht zijn en zij zelf erg moe zijn aan het eind van de dag. In de werkbespreking wordt dit besproken. Ze constateren dat er momenteel veel kinderen in de groep zitten die veel bewegingsruimte vragen en besluiten activiteiten te zoeken waarbij deze kinderen meer van hun energie kwijt kunnen en een leidster vaker met dit groepje kinderen naar buiten gaat. De andere leidster kan dan met de overige kinderen een andere activiteit gaan doen.

- pedagogisch medewerkers **stimuleren en ondersteunen** kinderen zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
pedagogisch medewerkers zorgen voor een breed aanbod aan mogelijkheden voor kinderen om zich lichamelijk, creatief, sociaal, emotioneel, taalkundig en verstandelijk te ontwikkelen. Dit uit zich in het aanbod van het aanwezige spelmateriaal, maar ook in de verschillende activiteiten die gedaan worden. Creatieve activiteiten bundelen vele ontwikkelingsmogelijkheden en hebben hoge prioriteit in het dagelijks werken. Dit wordt zowel binnen als buiten uitgevoerd en aangepast aan het niveau van baby-, dreumes- en peutergroepen. Uitingen hiervan zijn: knutselen, woord- en taalspelletjes, dans en gymnastiek, muziek maken en zingen, poppenkast spelen, samen iets bouwen van afval of knutselmateriaal, stoep krijten, balspelletjes en dergelijke.
Zij bieden kinderen, op allerlei momenten, regelmatig mogelijkheden zelf te kiezen wat ze willen doen of hoe ze het willen doen. pedagogisch medewerkers laten kinderen zelf dingen uitproberen, fouten maken en het opnieuw uitproberen al dan niet met ondersteuning van anderen. Ze stimuleren kinderen zichzelf aan- en uit te kleden en helpen bij de moeilijke onderdelen, zoals bijvoorbeeld veters losmaken of strikken. Zij laten zoveel mogelijk kinderen zelf hun ruzie oplossen en nemen daar waar nodig een begeleidende rol hierbij in.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Met de allerkleinsten wordt er gezamenlijk met de leidster op de matras gespeeld.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van zacht speelgoed zoals ribbelboekjes en zachte poppetjes. De baby's worden bij deze spelvorm gestimuleerd om grijpbewegingen te maken. Doordat de leidster samen met het kind speelt geeft het persoonlijke aandacht aan het kind. De interactie tussen kind en leidster wordt nog eens extra ontwikkeld, net als het leggen van lichamelijk contact doordat het kind spelenderwijs ook de handen van de leidster pakt.

Ten aanzien van ouders betekent dit, dat:

- pedagogisch medewerkers zorgen voor de juiste combinatie van **professionele afstand en betrokkenheid** ten opzichte van kind en ouders. Ze tonen altijd respect voor ouders en kinderen. Ze houden vertrouwelijke informatie voor zichzelf en zijn zich bewust van hun **geheimhoudingsplicht**.

Rick van twee komt wennen in de peutergroep. Leidster Yvonne kent Rick goed, want hij woont bij haar in de straat. Haar eigen kind en het zusje van Rick spelen veel samen. Om te voorkomen dat er een vermenging van belangen plaatsvindt in haar rol als leidster en als bevriende ouder, besluiten de drie groepsleidsters gezamenlijk dat een van de andere leidsters de belangrijkste oudercontacten onderhoudt.

- pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun **mede opvoedende rol** en daarmee het belang van een open en heldere communicatie met ouders.
De samenwerking tussen leidsters en ouders begint bij het intake- en/of wengesprek, waarbij informatie uitwisseling plaatsvindt. Informatie over de verwachtingen die ouders hebben, de gang van zaken op het kinderdagverblijf en over het kind zelf. Vervolgens wordt er besproken hoe met bepaalde zaken om te gaan, hoe de terugkoppeling tussen ouders en groepsleiding aan de orde komt, etc.
Na de wenperiode nodigen de leidsters de ouders uit voor een gesprek, waarin teruggekeken wordt op de wenperiode, gecheckt wordt of de gang van zaken op het kinderdagverblijf duidelijk is en hoe men verder gaat.
pedagogisch medewerkers vragen dagelijks aan ouders bij het brengen hoe het met het kind gaat en bij het ophalen vindt overdracht plaats over hoe de dag voor het kind is geweest.
Jaarlijks vindt er een uitgebreider gesprek plaats met de ouders, waarbij stil gestaan wordt bij het totale functioneren van het kind en de samenwerking met de ouders. Waar nodig zullen de leidsters vaker een oudergesprek houden, indien de ouder of pedagogisch medewerker dit wenselijk achten. Als het kind het kinderdagverblijf verlaat wordt de ouders gevraagd een exit-formulier in te vullen, waarin naar hun ervaringen met Kinderopvang Compagnie gevraagd wordt. Indien gewenst kan een afsluitend gesprek plaatsvinden met een door de ouder gewenste medewerker.

Het valt de groepsleidsters op dat Ismaël sinds enige weken erg druk en plagerig is op de groep. Ze maken zich zorgen over hem, maar ook over de invloed die zijn gedrag heeft op de andere kinderen in de groep. De groepsleidster die het contact met de ouders onderhoudt spreekt bij het ophalen de ouder aan en legt kort uit waar de zorg over gaat. Ze vraagt om een gesprek om op een rustiger moment hun ervaringen en de ervaring van de ouders met elkaar te bespreken. Ze legt meteen een datum hiervoor vast.

- naast de mondelinge overdracht zal er middels (nieuws)brieven informatie aan ouders gegeven worden. Hierbij zal veelal gebruik gemaakt worden van het eigen "mandje" van de kinderen, waarin o.a. ook werkjes van de kinderen liggen. pedagogisch medewerkers verzoeken ouders dagelijks dit mandje te controleren op eventuele post. Speciale informatie zal persoonlijk door de leidsters aan de ouders overhandigd worden.
- pedagogisch medewerkers organiseren, van de twee **ouderavonden** die per jaar worden gehouden, er minimaal één op groepsniveau waarin specifieke groepsgerichte onderwerpen of algemene thematische onderwerpen ten aanzien van opvang en/of opvoeding aan bod komen. Ouders worden op stimulerende wijze benaderd om deel te nemen aan deze avonden.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Ten aanzien van de eigen professionaliteit en samenwerking betekent dit, dat:

- pedagogisch medewerkers een **professionele houding** hebben en werken volgens de richtlijnen van het **Handboek Kwaliteitsbeleid Kinderopvang Compagnie BV**, en het hierin opgenomen **pedagogische beleidsplan**. Ze hanteren de **beroepscode kinderopvang** uitgegeven door de ABVA/KABO juni 2000.
- pedagogisch medewerkers in werkoverleggen met elkaar uitwisselen wat de **verschillende culturele normen en waarden** in de praktijk betekenen en wat hetgeen besproken is, betekent voor de beleidskeuzes en werkwijze in de praktijk.
- pedagogisch medewerkers in staat zijn het **eigen handelen te verantwoorden en bespreekbaar te maken** om zo te komen tot het gemeenschappelijke doel: het ontwikkelen van professionele kinderopvang waarbij iedereen tot zijn recht komt. Het is alle leidsters duidelijk waarom er voor een bepaalde handwijze of aanpak gekozen is. Er is ruimte voor bijstelling en flexibiliteit om zaken (tijdelijk) te veranderen, mocht dit in het belang van de groep en/of individuele kinderen zijn.

In het teamoverleg wordt een onderdeel uit het pedagogisch beleidsplan kinderdagverblijven besproken. Het is een algemeen uitgangspunt dat vertaald moet worden naar het eigen pedagogisch werkplan voor de locatie. Het team denkt hier gezamenlijk over na en stelt zich o.a. de volgende vragen: "wat is de behoefte van de kinderen hierbij, wat betekent dit voor de groepsleiding en het werken in de groep en wat betekent dit voor de ouders". Er wordt besloten hoe het dagverblijf gaat handelen betreffende dit onderdeel en waarom. Dit wordt schriftelijk vastgelegd in het werkplan, uitgewerkt voor de dagelijkse praktijk en doorgegeven aan de ouders.

- pedagogisch medewerkers zorgvuldigheid betrachten bij de **registratie van kindgegevens**, het opbergen van deze gegevens en in de overleggen met en overdracht aan collega's.
- pedagogisch medewerkers staan, in het kader van **deskundigheidsbevordering**, open voor na-en/of bijscholing.
- pedagogisch medewerkers een **dienstverlenende houding** hebben ten aanzien van ouders. Daar waar mogelijk wordt rekening gehouden met de wensen van (individuele) ouders.

Een ouder vraagt aan een leidster of haar kind vrijdag een extra dag kan komen omdat de ouder een sollicitatiegesprek heeft. De groep is die dag vol. De leidster vraagt aan de ouder op welk tijdstip het gesprek is. Het gesprek is om 10.00 uur. De leidster vraagt of de ouder er iets aan heeft als het kind vanaf halftien komt maar dan wel voor het slapen gaan opgehaald wordt. De ouder is tevreden met deze oplossing.

Een ouder belt om 9.30 uur op met de vraag of haar kind die dag later mag komen omdat ze gisteren terug zijn gekomen van vakantie en de ouder vanaf 11.00 uur verwacht wordt op haar werk. De leidster gaat ermee akkoord dat het kind na het fruit eten om halfelf gebracht wordt.

1.3 Visie op signaleren en preventief handelen

Welbevinden als kind volgsysteem

Alle pedagogische medewerkers van Kinderopvang Compagnie zijn getraind in het meten van welbevinden van de kinderen. In deze methode wordt volgens een gestructureerd stappenplan gewerkt. Het doel hiervan is het in beeld brengen van het welbevinden en de ontwikkeling van elk individueel kind binnen de groep en van het welbevinden van de groep kinderen als geheel.

Het meten van welbevinden zal jaarlijks plaatsvinden, waardoor groepsleiding handvatten krijgen om goed in te kunnen spelen op alle persoonlijke en/of groepsgerichte onderdelen ten aanzien van de kinderen. De diverse observaties worden besproken met de betrokken groepsleiding en/of ouders van een individueel kind en indien mogelijk, met de betrokken kinderen zelf, zoals bij de naschoolse opvang. Afhankelijk van de observaties zal er op het individuele kind of op groepsniveau actie ondernomen worden om het welbevinden van het kind of de kinderen te vergroten.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Signaleringsbeleid

De taak van het kinderdagverblijf is het bieden van een fijne plek waar kinderen kunnen verblijven, verzorgd worden en gestimuleerd in hun ontwikkeling, in de periode dat hun ouders andere maatschappelijke activiteiten uitoefenen. Toch kan het voorkomen dat een kind **extra zorg** vergt of dat de relatie tussen kinderen onderling **extra aandacht** vergt. Pedagogisch medewerkers hebben in deze een signalerende functie en zullen al naar gelang de situatie bepalen hoe er gehandeld wordt. Pedagogisch medewerkers zijn geen hulpverleners en bespreken, als het hun deskundigheid en bevoegdheid te boven gaat, dit altijd met hun leidinggevende, waarna een besluit wordt genomen over hoe verder in de betreffende situatie te handelen.

Ten aanzien van het gesignaleerde betekent dit, dat:

- als de pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over een kind, informeren zij altijd de ouders hierover. Vinden de pedagogisch medewerkers bij de ouders geen gehoor, terwijl zij toch denken dat dit kind extra zorg nodig heeft, dan handelen zij volgens het daarvoor bestemde protocol zorgkinderen.
- bij (ingrijpende) gebeurtenissen die zich tussen kinderen onderling afspelen, de leidsters dit altijd bespreekbaar maken bij de kinderen, voor zover de leeftijd dit toelaat, evenals bij de ouders. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan bijten of gebeten worden.
- pedagogisch medewerkers zich houden, indien zich situaties voordoen die extra aandacht vragen, aan de privacywetgeving waar het gebeurtenissen van ouders, kinderen of medewerkers betreft. Beroepsmatige informatie uitwisseling met de eigen collega(s) en de leidinggevende en eventuele derden, kan noodzakelijk zijn.

Preventief handelen

Er kunnen zich gebeurtenissen voordoen in het kinderdagverblijf zelf. Protocollen of richtlijnen ten aanzien van (het voorkomen van) diverse gebeurtenissen zijn daarom opgenomen in het Handboek Kwaliteitsbeleid Kinderopvang Compagnie.

Ten aanzien van preventief handelen betekent dit, dat:

- pedagogisch medewerkers ter voorkoming van gebeurtenissen in het kinderdagverblijf handelen volgens de daartoe opgenomen protocollen in het handboek. In de praktijk betekent dit o.a. dat men zich houdt aan de richtlijnen ten aanzien van hygiëne, infectieziekten en vaccinatiebeleid, toezicht houdt bij het buitenspelen en bij de speeltoestellen, uitvoering geeft aan de richtlijnen ter voorkoming van wiegendood en uitvoering geeft aan de richtlijnen ten aanzien van uitstapjes.
- pedagogisch medewerkers een geldig EHBO-diploma hebben en elke locatie beschikt over een aantal bedrijfshulpverleners. Jaarlijks worden er preventief brand-/calamiteitenoefeningen gehouden.

1.4 De visie op de positie en de rol van ouders

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Verblijven de kinderen in een kinderdagverblijf dan nemen groepsleidsters de opvoeding tijdelijk over. Een goede samenwerking en communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers is hierbij noodzakelijk en in het belang van het kind. Alleen op die manier kan de opvoeding thuis en op het dagverblijf op elkaar afgestemd worden. Hierboven is beschreven hoe daar aan gewerkt wordt door pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerker zal aan ouders uitleggen en van ouders vragen zich bewust te zijn van de mede opvoedende rol die leidsters hebben en het belang van een open en heldere communicatie tussen ouders en leidsters duidelijk maken.

De ouders worden door leidsters actief betrokken bij de wenperiode van het kind. Een langzame opbouw van de tijd die in het kinderdagverblijf wordt doorgebracht geeft zowel kind als ouder de mogelijkheid hieraan te wennen. Het biedt daarnaast zowel ouders als leidsters de gelegenheid elkaar beter te leren kennen, vertrouwen op te bouwen en informatie uit te wisselen of vragen te stellen.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Pedagogisch medewerkers wisselen, voor zover mogelijk, dagelijks gegevens uit met de ouders over het kind. Gebeurtenissen in het leven van het kind, kunnen van invloed zijn op het gedrag. Het is noodzakelijk dat zowel ouders als groepsleidsters hiervan op de hoogte te zijn, zodat het gedrag op de juiste waarde ingeschat kan worden.

Ouders worden betrokken bij jaarlijks terugkerende feesten. Er worden feesten van zowel westerse als niet westerse oorsprong gevierd. De aard van de feesten kan jaarlijks variëren. Dit wordt mede in overleg met de ouders bepaald.

Pedagogisch medewerkers en/of leidinggevende zullen ouders op de hoogte stellen van de aanwezigheid en het doel van de oudercommissie in het kinderdagverblijf. Tevens zullen zij ouders actief informeren over het doel en de activiteiten van de Beleidsadviesraad Kinderopvang (COKO). Zij stralen uit dat betrokkenheid van ouders en het meedenken over de ontwikkelingen in het eigen dagverblijf of de kinderopvang in breder perspectief, op prijs wordt gesteld. Advies en instemmingsrecht van de COKO is geregeld in het reglement Beleidsadviesraad Kinderopvang.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Hoofdstuk 2

Inrichting van de ruimtes

De inrichting van het gehele kinderdagverblijf, de groepen en de buitenruimtes bepalen de sfeer, het vertrouwen, de veiligheid en de ontwikkelingsmogelijkheden van de kinderen. Elk kinderdagverblijf heeft aparte baby- (en/of dreumes-) en peutergroepen. Enkele kinderdag-verblijven hebben een verticale groep (kinderen van 0 tot 4 jaar). Alle kinderdagverblijven hebben de beschikking over een buitenruimte, veelal verdeeld in een baby- en dreumes/ peuterruimte. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten van belang.

Het kinderdagverblijf:

- ziet er schoon en goed onderhouden uit;
- is zodanig ingericht dat aan alle wettelijke veiligheidseisen wordt voldaan;
- ademt een gastvrije sfeer uit;
- heeft aparte slaapkamers voor baby's en dreumes/peuters.

De groepsruimte:

- is qua inrichting en indeling aangepast aan de leeftijd van de kinderen die hier gebruik van maken;
- bij de inrichting van de groep, de keuze van het speelgoed, boeken, voeding en dergelijke wordt rekening gehouden met de culturele achtergronden;
- de ruimtes zijn uitdagend en stimulerend ingericht, waardoor kinderen uitgenodigd worden activiteiten te ondernemen en zich te ontwikkelen;
- een kind kan zijn energie kwijt bij wat drukker spel, maar heeft ook de gelegenheid in rust te spelen;
- het spelmateriaal staat op kindhoogte, zodat een kind zelf het spelmateriaal kan pakken, tenzij dit uit veiligheidsoverwegingen elders geplaatst is;
- het meubilair is afgestemd op de in de Arbo-wet aangegeven eisen, of zal in de nabije toekomst hieraan voldoen.

De buitenruimte:

- ziet er schoon en goed onderhouden uit;
- voldoet aan alle veiligheidseisen;
- is uitdagend ingericht en biedt mogelijkheid tot diverse soorten spel;
- biedt de babygroepen een veilige plek om te liggen, kruipen, leren lopen en te spelen op hun eigen ontwikkelingsniveau;
- biedt de dreumes- en peutergroepen in ieder geval de mogelijkheid tot klimmen, fietsen en met zand te spelen.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Hoofdstuk 3

De organisatie

Kinderopvang Compagnie maakt onderdeel uit van de Catalpa groep. De directeur Kinderopvang Compagnie geeft leiding aan de manager kinderdagverblijven en de manager naschoolse opvang, de leidinggevende van de afdeling planning en plaatsing en de stafmedewerkers. De managers sturen de leidinggevendenden van de kinderdagverblijven of de naschoolse opvang aan, die op hun beurt leiding geven aan alle medewerkers op de onder hun verantwoordelijkheid vallende locaties.

Kinderopvang Compagnie heeft meerdere kinderdagverblijven. Elk kinderdagverblijf ademt een eigen sfeer uit, maar zal uitgaan van de in dit pedagogisch beleidsplan beschreven uitgangspunten en visie. Een aantal aspecten zal echter overal gelijk zijn, inclusief het beleid betreffende

- de accommodatie
- het personeel
- de ouderparticipatie
- de overlegstructuur
- de financiën.

3.1 De accommodatie

Alle locaties van Kinderopvang Compagnie beschikken over een vergunning waaruit blijkt dat men voldoet aan de Gemeentelijke Verordening op de Kinderopvang.

De ruimtes zijn qua inrichting afgestemd op de in het pedagogisch beleid geformuleerde visie en afgestemd op de leeftijd van de kinderen die hier gebruik van maken. De ruimtes zijn ingericht met gevarieerd (spel)materiaal.

De ruimtes worden schoongehouden volgens de richtlijnen hygiëne, zoals geformuleerd in het bijbehorende beleid wat opgenomen is in het Handboek Kwaliteitsbeleid Kinderopvang Compagnie.

Leidinggevendenden zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de locaties. Bij groot onderhoud vindt overleg plaats met de manager of de directeur.

3.2 Het personeelsbeleid

Elk kinderdagverblijf heeft een vaste team van medewerkers. Op elke groep werken dagelijks twee pedagogisch medewerkers. Afhankelijk van het aantal kinderen kan dit aantal anders zijn. In het totaal bestaat het aantal groepsleidsters op de meeste groepen uit drie of vier leidsters die op vaste dagen werkzaam zijn.

Kinderopvang Compagnie is een leer-werk bedrijf, wat inhoudt dat er ook leidsters in opleiding en/of stagiaires in de kinderdagverblijven werken. Leidsters in opleiding werken als collega mee en worden begeleid door een leidster die daar extra taakuren voor heeft en daartoe geschoold is. Stagiaires worden boventallig toegevoegd aan de groepsleiding.

Mochten, door ziekte of verlof van de vaste pedagogisch medewerkers, er meer pedagogisch medewerkers nodig zijn dan wordt er een beroep gedaan op invalkrachten. Het streven is te werken met invalkrachten met een gerichte opleiding en ervaring.

Een aantal kinderdagverblijven beschikt over groepshulpen. Dit zijn vaste medewerkers, die ondersteunende taken verrichten ten behoeve van het groepsfunctioneren of het gehele kinderdagverblijf. Zij dragen geen eindverantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid ligt altijd bij de leidster.

Elk kinderdagverblijf heeft één of twee leidinggevendenden. De leidinggevende geeft leiding aan alle medewerkers, is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid en de interne bedrijfsvoering.

Voor de zorg voor o.a. de voeding, maaltijd, was, koffie en thee en dergelijke is op de grotere locaties een huishoudelijk medewerkster aanwezig. Zij nemen veelal een centrale rol in in het kinderdagverblijf.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

De zorg voor de accommodatie vindt plaats met ondersteuning van huishoudelijk medewerkers en/of een schoonmaakbedrijf.

Daar waar het onderhoud of reparaties betreft wordt veelal gebruik gemaakt van de medewerkers van de facilitaire dienst van Stichting UK Amsterdam.

3.3 Ouderparticipatie

Ouderparticipatie neemt in het streven naar kwaliteit een belangrijke plaats in. We onderscheiden de volgende vormen van ouderparticipatie:

- de diverse contacten tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers, zoals in het beleidsplan beschreven.
- elk locatie heeft een oudercommissie. Deze bestaat uit ouders van kinderen uit de diverse groepen. De oudercommissie komt minimaal vijf keer per jaar bij elkaar, in aanwezigheid van de leidinggevende, zodat deze de ouders kan informeren en ouders de leidinggevende gevraagd of ongevraagd kunnen adviseren over onderdelen van het beleid. Leidinggevendenden nemen het advies van de oudercommissie mee in de uitvoering van het beleid. Dit is vastgelegd in het reglement Oudercommissies van Kinderopvang Compagnie.
Een oudercommissie houdt zich bezig met een diversiteit aan taken, die kunnen variëren van inhoudelijk meedenken over het beleid tot de uitvoering van feesten op het kinderdagverblijf. Zij kunnen alle onderwerpen bespreken die betrekking hebben op het kinderdagverblijf en volgens de oudercommissie van belang zijn voor de gebruikers. De oudercommissie houdt zich niet bezig met individuele kinderen maar met het totaal van het kinderdagverblijf. Ouders zijn een belangrijke partij in de kinderopvang. Hun stem is daarom van groot belang om de ontwikkelingen in de kinderopvang goed vorm te geven. Vanuit de oudercommissies zijn mensen afgevaardigd in de Beleidsadviesraad Kinderopvang¹.
- de inspraak van ouders voor de gehele kinderopvang is geregeld via de Beleidsadviesraad Kinderopvang, de COKO. Deze commissie bestaat (deels) uit afgevaardigden van de oudercommissies uit zowel kinderdagverblijven als naschoolse opvang of externe leden met specifieke deskundigheden. De COKO komt minimaal zes keer per jaar bij elkaar, volgens afspraak in aanwezigheid van de directeur van Kinderopvang Compagnie, zodat deze de leden kan informeren en de leden de directeur gevraagd of ongevraagd kunnen adviseren op onderdelen van het beleid. Directeur en management moeten het advies van de COKO laten meewegen in de uitvoering van het beleid. Dit is geregeld in het reglement Beleidsadviesraad Kinderopvang, van Kinderopvang Compagnie, conform de Wet Kinderopvang.

De beleidsadviesraad houdt zich bezig met alle onderwerpen die betrekking hebben op de instelling en die volgens de COKO van belang zijn voor de gebruikers, gericht op de gehele kinderopvang.

- om zicht te krijgen en te houden op hoe alle ouders de kinderopvang ervaren, wordt tweejaarlijks een tevredenheidsonderzoek gehouden onder alle ouders. Hierin komt de gehele dienstverlening, van aanmelding tot uitstroom van een kind, aan de orde. Op basis van de bevindingen zal zo nodig en waar mogelijk bijstelling plaatsvinden. Dit kunnen bijstellingen betreffen op locatieniveau, maar ook op kinderopvang-breed niveau.
- Ondanks alle mogelijkheden tot overleg kan het zijn dat ouders niet tevreden zijn over bepaalde zaken of hoe deze worden aangepakt. In dat geval kan het klachtenreglement geraadpleegd worden. Informatie hierover is te vinden in de folder "Niet tevreden? Laat het weten!" Deze folder is op elke werkeenheid te vinden of op te vragen bij het bedrijfsbureau van de kinderopvang.

3.4 Overlegstructuur

Elk kinderdagverblijf heeft zijn eigen overlegstructuur waarin in ieder geval de volgende overleggen zijn opgenomen zijn:

---

¹ Beleidsadviesraad Kinderopvang is gelijk aan COKO

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

- In elke groep vindt dagelijks overdracht en voorbereiding plaats. Hierin wordt de overdracht van de vorige dag(en) meegenomen.
- Elke groep heeft minimaal een keer per maand, onder begeleiding van de leidinggevende een (kind)werkbijeenkomst. Hierin worden standaard de (individuele) kinderen, de onderlinge samenwerking tussen de groepsleiding en met de leidinggevende, de ontwikkelingen op de groep, welbevinden en de bijbehorende pedagogische aspecten besproken.
Daarnaast komen facultatief o.a. de volgende punten aan de orde: de voorbereiding van de ouderavonden, eenmalige jaarlijkse aanschaf van speelgoed, voorbereiden van uitstapjes en het voeren van oudergesprekken.
- Minimaal eenmaal per zes weken vindt een teamoverleg plaats. Hieraan nemen alle teamleden deel. Deze vergaderingen zijn bestemd voor zaken die het gehele kinderdagverblijf aangaan: inhoudelijke ontwikkelingen in de kinderopvang, organisatorische zaken die het kinderdagverblijf en/of de BV betreffen. Daarnaast zal er aandacht zijn voor de implementatie van het kwaliteitsbeleid en/of andere inhoudelijke thema's.
- Eenmaal per zes weken vindt een overleg plaats tussen de leidinggevende van een locatie en de manager. Hierin worden zowel financiële-, personele-, en inhoudelijke beleidszaken als de dagelijkse gang van zaken op het dagverblijf besproken.
- Eenmaal per maand vindt het leidinggevend overleg kinderdagverblijven plaats. Dit wordt voorgezeten door de manager. Hierin worden financiële-, personele-, plannings-, opleidings-, en inhoudelijke beleidszaken besproken die alleen de kinderdagverblijven aangaan. Op afroep zullen andere medewerkers van Kinderopvang Compagnie en/of externen aanwezig zijn. Daarnaast vindt hier de implementatie van het Handboek Kwaliteitsbeleid Kinderopvang plaats en worden andere inhoudelijke thema's besproken.
- Geregeld vindt een groot leidinggevend overleg plaats om de grote lijnen vast te stellen waar het de gehele kinderopvang betreft. Dit overleg wordt voorgezeten door de directeur van Kinderopvang Compagnie. Hierbij worden de lijn- en staffunctionarissen uitgenodigd.

3.5 Financieel beleid

Elk kinderdagverblijf heeft een eigen budget voor een kalenderjaar, uitgesplitst naar diverse posten.

Leidinggevend van het kinderdagverblijf zijn verantwoordelijk voor dit budget.

De manager is verantwoordelijk voor het financiële beleid van zijn/haar regio. De directeur is verantwoordelijk voor de gehele organisatie.

De directeur zal jaarlijks de Beleidsadviesraad Kinderopvang de begroting en jaarrekening voorleggen.

Pedagogisch beleid Kinderdagverblijven

Hoofdstuk 4

Het pedagogisch werkplan

Het pedagogisch beleidsplan geeft de kaders, de visie en uitgangspunten aan, van waaruit de kinderdagverblijven van Kinderopvang Compagnie werken. Elk kinderdagverblijf afzonderlijk geeft in een eigen pedagogisch werkplan aan hoe zij hier in de dagelijkse praktijk invulling aan geven. Het beleids- en werkplan samen vormen het pedagogische beleid van het kinderdagverblijf.

Hoe dit pedagogisch werkplan eruit ziet, welke keuzes binnen de beleidskaders worden gemaakt en hoe dit praktische uitvoering krijgt, wordt op elk kinderdagverblijf zelf bepaald. Dit hangt af van de ligging van en mogelijkheden in de locatie, de samenstelling en specifieke kwaliteiten van het personeel, van de kinderen, of de keuze voor een specifieke pedagogische invalshoek. Deze keuzes zijn terug te vinden in de werkplannen van de betreffende locatie.

Een werkplan beschrijft hoe de doelen, die voortvloeien uit de visie en uitgangspunten van het geformuleerde beleidsplan, gerealiseerd worden in de praktijk op dat specifieke kinderdagverblijf. Het geeft aan welke middelen ter beschikking staan, hoe er met de kinderen omgegaan wordt op specifieke onderdelen, hoe vaak bepaalde zaken gebeuren, welke activiteiten plaatsvinden en voor wie, etc. Het laat ouders en medewerkers zien "wie wij zijn, hoe wij werken en wat wij willen bereiken met elkaar"!

Een pedagogisch beleids- of werkplan staat niet voor eeuwig vast. Doordat de samenleving steeds verandert zal de kinderopvang regelmatig stil moeten staan bij de eigen ontwikkelingen. Daarom zal elke drie jaar het algemene pedagogische beleidsplan getoetst en waar nodig bijgesteld worden. Onderdelen uit de pedagogische werkplannen worden voortdurend getoetst: klopt onze manier van werken nog steeds met wat beschreven staat? Leidt deze manier van werken tot het realiseren van onze doelen of moet de werkwijze aangepast worden? Het biedt een houvast aan ouders en medewerkers om kritisch met elkaar naar de uitvoering van de kinderopvang te blijven kijken.